

APSTIPRINĀTS
Cesvaines novada domes
2017. gada 25. aprīļa domes sēdē Nr. 5,
lēmums Nr. 4. §

Uzraudzības pārskats par Cesvaines novada attīstības programmas 2012. - 2018. gadam

īstenošanu 2015. gadā

Sagatavoja: Cesvaines novada domes teritorijas plānotāja

CESVAINE, 2017

SATURS

Saturs.....	2
Izmantotie saīsinājumi.....	3
Ievads	4
1. Cesvaines novada attīstības vispārējs raksturojums	5
2. Cesvaines novada attīstības programmas 2012. - 2018. gadam īstenošanas attīstība	6
2.1. Cilvēkresursi.....	6
2.2. Dabas resursi	7
2.3. Tehniskā infrastruktūra.....	8
2.4. Pašvaldības pārvalde	9
2.5. Uzņēmējdarbības vide	9
2.6. Izglītība.....	11
2.8. Kultūra, sports un aktīvā atpūta.....	13
3. Vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanas radītāju izvērtējums.....	14
4. Investīciju plāna īstenošanas progress.....	16
Secinājumi un priekšlikumi.....	18
Informācijas avoti.....	19

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

CSDD - Ceļu Satiksmes Drošības Direkcija

CSP - Centrālās statistikas pārvalde

ERASMUS+ - Eiropas Savienības programma izglītības, mācību, jaunatnes un sporta jomā

LAD – Lauku atbalsta dienests

LDC – Lauksaimniecības datu centrs

LIZ – lauksaimniecībā izmantojamā zeme

LVĢMC - Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

PVD – Pārtikas un veterinārais dienests

RAIM - Reģionālās attīstības indikatoru modulis

TIC – tūrisma informācijas centrs

VKKF - Valsts Kultūrkapitāla fonds

VKPAI – Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

VRAA - Valsts reģionālās attīstības aģentūra

IEVADS

Cesvaines novada Attīstības programma 2012. – 2018. gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments.

Cesvaines novada Attīstības programmā ir ietvertas šādas nodaļas:

1. Cesvaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pamatelementi;
2. Rīcības programma 2012. - 2018. gadam;
3. Attīstības programmas uzraudzības kārtība;
4. Cesvaines novada attīstības prioritāšu saskaņotību ar nacionāla un reģionāla līmeņa attīstības plānošanas dokumentos izvirzītajām prioritātēm.

Cesvaines novada Attīstības programmas 2012. - 2018. gadam gala redakcija apstiprināta ar Cesvaines novada domes 15.11.2012. lēmumu Nr. 16, vienlaicīgi apstiprinot arī Cesvaines novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2012. - 2024. gadam.

Cesvaines novada Attīstības programmā 2012. - 2018. gadam ir noteikta Cesvaines novada attīstības vīzija, ilgtermiņā sasniedzamie mērķi, kā arī noteiktas ilgtermiņa prioritātes un rīcības virzieni.

Cesvaines novada ilgtermiņa mērķu sasniegšanu paredzēts veikt, īstenojot 20 uzdevumus atbilstoši 3 izvirzītajām vidēja termiņa attīstības prioritātēm.

Efektīvas pārvaldības pamatā ir uzraudzība un novērtēšana konkrētā laika posmā. Uzraudzības ietvaros tiek izvērtēta noteikto mērķu un rezultātu sasniegšanas pakāpe, kas sasniegta īstenojot politiku, ieguldot resursus, kā arī ārējās vides faktoru ietekmē. Lai konstatētu pārmaiņas novada ekonomiskajā, sociālajā un vides situācijās, parādītu pašvaldības darbības progresu, noteiktu, vai Cesvaines novada Attīstības programma 2012. - 2018. gadam tiek īstenota kā plānots, tika izstrādāts uzraudzības pārskats.

Šis ir otrais Attīstības programmas 2012. - 2018. gadam uzraudzības pārskats. Attīstības programmas uzraudzības pārskatam ir informatīvs un analītisks raksturs.

Pārskatu sagatavoja Cesvaines novada domes teritorijas plānotāja, izmantojot informāciju no citām pašvaldības struktūrvienībām, apkopojot informāciju no dažādiem valsts reģistriem un datu bāzēm, un cita veida informāciju.

Komentārus un ieteikumus par pārskata pilnveidošanu var iesniegt Cesvaines novada domes teritorijas plānotājam: tālr. 648 52715, e-pasts: ruta.putnina@cesvaine.lv

1. CESVAINES NOVADA ATTĪSTĪBAS VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS

Cesvaines novada attīstības līmeņa indekss 2015. gadā, salīdzinot ar rādītāja vērtību bāzes gadā, ir nedaudz palielinājies un vieta Latvijas attīstības indeksa rangā ir palielinājusies no 85. vietas uz 78. vietu. Attīstības indeksa palielināšanos galvenokārt veicināja bezdarba līmeņa samazināšanās.

Cesvaines novadā 2015. gadam aktivizējusies uzņēmējdarbība, par ko liecina iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju palielināšanās, bezdarba līmeņa samazināšanās. Katru gadu Cesvaines novadā tiek reģistrēti vairāki uzņēmumi dažādās nozarēs.

1.1. tabula. Cesvaines novada attīstības pamatrādītāju izvērtējums

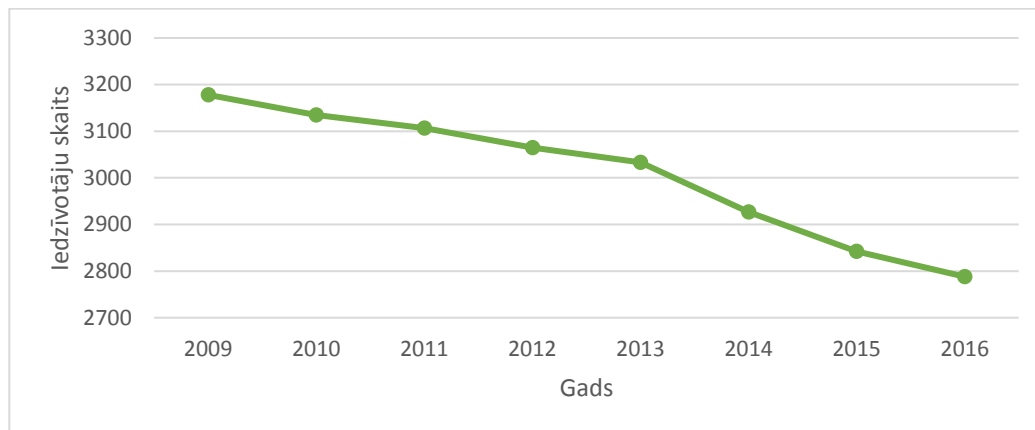
Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gads	Rādītāja vērtība bāzes gadā	Vēlamā attīstības tendence 2018. gadā	Rādītāja vērtība 2015. gadā	Datu avots
1.	Teritorijas attīstības līmeņa indekss	2013.	-0,757	↗	-0,540	VRAA
2	Teritorijas attīstības indeksa rangs	2013.	85.vieta	↗	78.vieta	VRAA
3.	Iedzīvotāju skaits gada sākumā	2011.	3 107	↗	2 617	PMLP
4.	Demogrāfiskā slodze	2011.	526	↘	527	RAIM
5.	Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas saldo	2011.	-6	↗	-29	CSP
6.	Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju	2011.	270,01 EUR	↗	374,97 EUR	RAIM
7.	Bezdarba līmenis (%)	2011.	11,30	↘	10,60	NVA
8.	Izglītojamo skaits	2011./2012. m.g.	553	↗	434 (2015./2016. m.g.)	Pašvaldības izglītības iestādes
9.	Reģistrētie uzņēmumi uz doto gadu	2011.	173	↗	189	Lursoft

Apzīmējumi: *sarkana krāsa* - tendence pasliktinās; *zaļa krāsa* - tendence uzlabojas; *melnā krāsa* - rādītājs palicis nemainīgs.

2. CESVAINES NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2012. - 2018. GADAM ĪSTENOŠANAS ATTĪSTĪBA

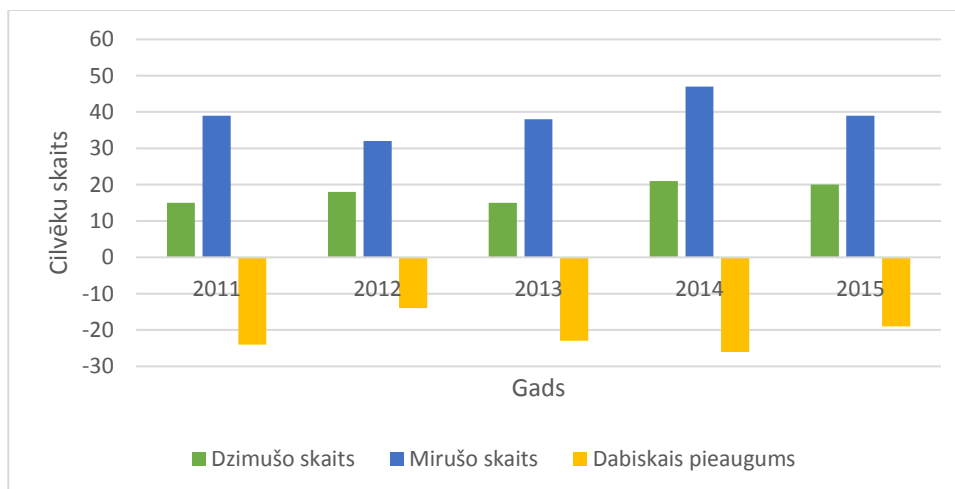
2.1. Cilvēkresursi

Pēdējos gados Latvijā vērojama kopējā iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence. Iedzīvotāju skaits samazinās arī Cesvaines novadā. Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem Cesvaines novadā 2016. gada 1. janvārī dzīvoja 2788 iedzīvotāji. Kopš 2009. gada kopējais Cesvaines novada iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 390 personām.

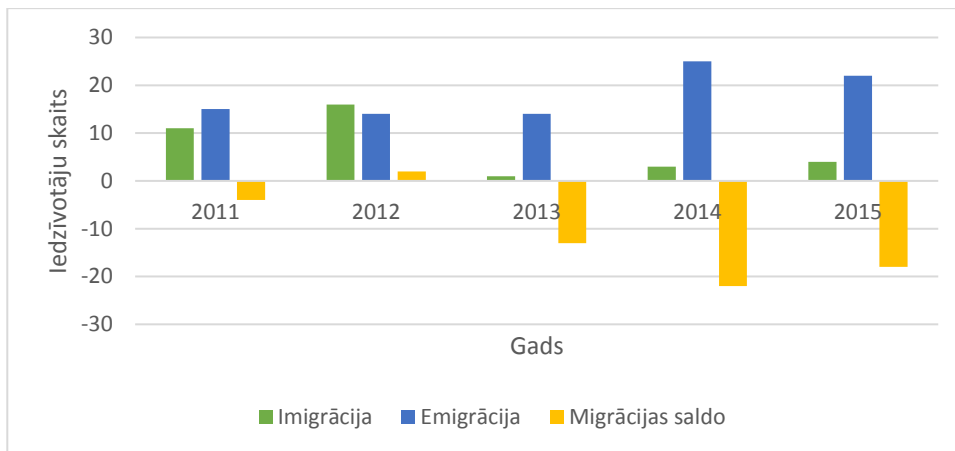
2.1.1. attēls. Iedzīvotāju skaita dinamika 2009. – 2016. g. (uz katra gada 1. janvāri)
(Avots: PMLP)

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem 2015. gadā Cesvaines novadā iedzīvotāju skaitu papildinājuši 20 jaundzimušie, bet miruši 39 iedzīvotāji. Cesvaines novadā dabiskais pieaugums no 2011. gada līdz 2015. gadam ir bijis negatīvs. Tas skaidrojams ar zemu dzimstības līmeni, kuru savukārt ietekmē iedzīvotāju skaita samazināšanās. Salīdzinot ar 2011. gadu, dzimstība Cesvaines novadā ir palielinājusies par 5 jaundzimušajiem, reģistrētais mirušo skaits saglabājies.

2.1.2. attēls. Iedzīvotāju dabiskās kustības rādītāji 2011. – 2015. g.
(Avots: PMLP)

Apdzīvojuma blīvums vidēji Cesvaines novadā 2015. gada sākumā bija 14,9 iedz./km². Samazinoties iedzīvotāju skaitam novadā, samazinās arī apdzīvojuma blīvums no 16,3 iedz./km² 2011. gadā līdz 14,9 iedz./km² 2015. gadā.

2.1.3. attēls. Iedzīvotāju starptautiskā ilgtermiņa migrācija 2011. – 2015. g. (Avots: CSP)

2.2. Dabas resursi

Pēc 2010. gada Lauksaimniecības skaitīšanas rezultātiem (atjaunināti 11.10.2013.) Cesvaines novadā bija 6 271 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, t.s., 2 948 ha – aramzeme, 2 695 – sējumi, 1 ha – zemes, dekoratīvās kultūras un dēstu audzētavas, 1 ha – siltumnīcas, 252 ha – papuves, 27 ha – ilggadīgie stādījumi, 84 ha – piemājas dārziņi, 3 211 ha – pļavas un ganības, 2 233 ha – izmantotās pļavas un ganības, 978 ha - pļavas un ganības, kuras neizmanto produkcijas ieguvei, bet tiek uzturētas labā lauksaimniecības un vides stāvoklī un par kurām saņem platību maksājumus.

Kopējā LIZ platība 2014. gadā bija 7969,7 ha, bet 2015. gadā 7931 ha. Salīdzinot ar 2014. gadu, kopējā LIZ platība novadā ir nedaudz samazinājusies. Nekoito LIZ platība ir samazinājusies par 463,6 ha. To varētu skaidrot ar lauksaimniecības attīstību novadā. Neapstrādātās zemes potenciāli varētu izmantot lauksaimniecībā un tās produktu pārstrādē un ražošanā.

LVĢMC derīgo izrakteņu krājumu bilancē par 2015. gadu bija iekļautas 3 atradnes, kuras 2015. gadā tika izmantotas. 2015. gadā no krājumu bilances izslēgta atradne “Kraukļi”.

2.2.1. tabula. Cesvaines novadā izmantojamo derīgo izrakteņu atradnes (Avots: LVĢMC)

Nr.	Atradne, iecirknis	Uzņēmēj sabiedrība, izmantošanas licences (atļaujas) numurs un izsniedzējs	Izmantošana	Izpētes veicējs un gads, akceptētie krājumi	Krājumi 2014. gada 1. janvārī, tk., m ³	Krājumi 2015. gada 1. janvārī, tk., m ³
1.	Biksēre (I iecirknis)	SIA "ZDZ" Licence Nr. 8/290 2006.10.30.- 2016.09.20. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra	Būvniecībai, ceļu būvei	Latgiprodortrans 1977		
				Smilts-grants		
				A - 2 925.80	2658.53	2653.97
				N 1 337.00	1217.45	1217.45
				Smilts		
				A - 624.40	598.70	598.10
N - 0.00	114.00	114.00				

2.	Lāči	ZS "Lāčiši" Atļauja Nr. 1 2010.10.22. - 2020.10.06. Cesvaines novada dome	Būvniecībai, ceļu būvei un remontam	SIA "Geotech" 2010		
				Smilts-grants		
				A – 162.50	-	145.56
				N - 0.00	-	0.00
				Smilts		
				A – 83.80	-	83.80
3.	Olgas purvs	SIA "Cesvaines kūdra" Licence Nr. 8/177 2000.09.27. - 2025.07.31. Valsts ģeoloģijas dienests	Lauksaimniecībai	SIA "Geotech" 2010		
				Smilts-grants		
				A – 8774.21	-	8620.76
				N – 0.00	-	0.00

Izpēti (A kategorija), novērtēti (N kategorija)

2.3. Tehniskā infrastruktūra

Autoceļi

Pēc CSDD datiem Cesvaines novadā 2015. gadā notikuši 12 ceļu satiksmes negadījumi, no tiem 3 ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem (4 ievainotie). Kopumā situācija uz novada ceļiem ir apmierinoša. Autoceļu uzlabošana varētu samazināt ceļu satiksmes negadījumu iespējamību.

Autoceļu un ielu garums Cesvaines novadā pēdējos gados ir nemainīgs. Valsts autoceļu garums ir 52,2 km, pašvaldības autoceļu garums ir 163,9 km, pašvaldības ielu garums ir 23,1 km (asfaltbetona un citi bitumizētie segumi – 28,9 km, šķembu un grants segumi – 210,3 km).

Ūdenssaimniecība

Ūdenssaimniecības pakalpojumus novadā sniedz SIA "Cesvaines komunālie pakalpojumi", kas nodrošina ūdens ieguvī, uzkrāšanu un sagatavošanu lietošanai līdz padevei ūdensvada tīklā, ūdens piegādi no padeves vietas ūdensvada tīklā līdz pakalpojuma lietotājam, kā arī notekūdeņu savākšanu un novadīšanu līdz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu virszemes ūdens objektos.

Siltumapgāde

Siltumapgādes pakalpojumus Cesvaines novadā sniedz SIA "Cesvaines siltums". Lielākais plānotais projekts ir jaunas katlu mājas būvniecība Cesvainē.

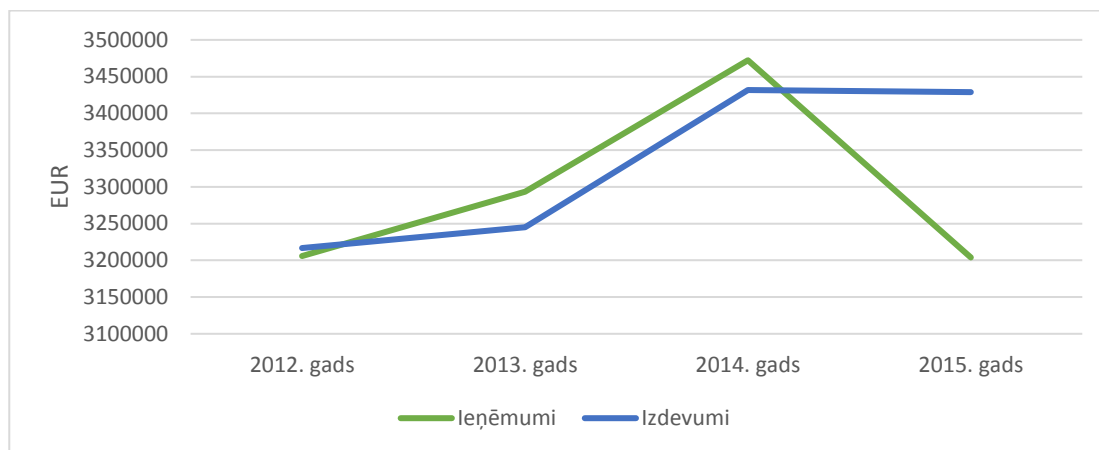
Labiekārtojums

Cesvaines novada domes labiekārtošanas nodaļa visa gada garumā rūpējas par to, lai gan novada iedzīvotājiem, gan tūristiem būtu patīkami uzturēties novadā. Labiekārtošanas nodaļas pārraudzībā ir arī novada kapsētu uzturēšana.

2015. gada vasarā bērnu rotaļu laukums tika papildināts ar groza šūpolēm un soliņiem. Tika labiekārtota peldētava. Īstenots projekts „Algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās”. Katru mēnesi, labiekārtošanas nodaļā un pašvaldībai pakļautajās iestādēs kopā, tika nodarbināti 8 bezdarbnieki. Skolēnu vasaras nodarbinātības pasākumā piedalījās vairāk kā 15 jaunieši.

2.4. Pašvaldības pārvalde

No 2012. gada līdz 2014. gadam budžeta ieņēmumi palielinājās un bija lielāki, nekā izdevumi. 2015. gadā budžeta ieņēmumi bija nokritušie līdz 2012. gada līmenim un tie bija mazāki, nekā izdevumi.

2.4.1. attēls. Cesvaines novada ieņēmumi un izdevumi 2012. – 2015. g., EUR.
(Avots: Valsts kase)

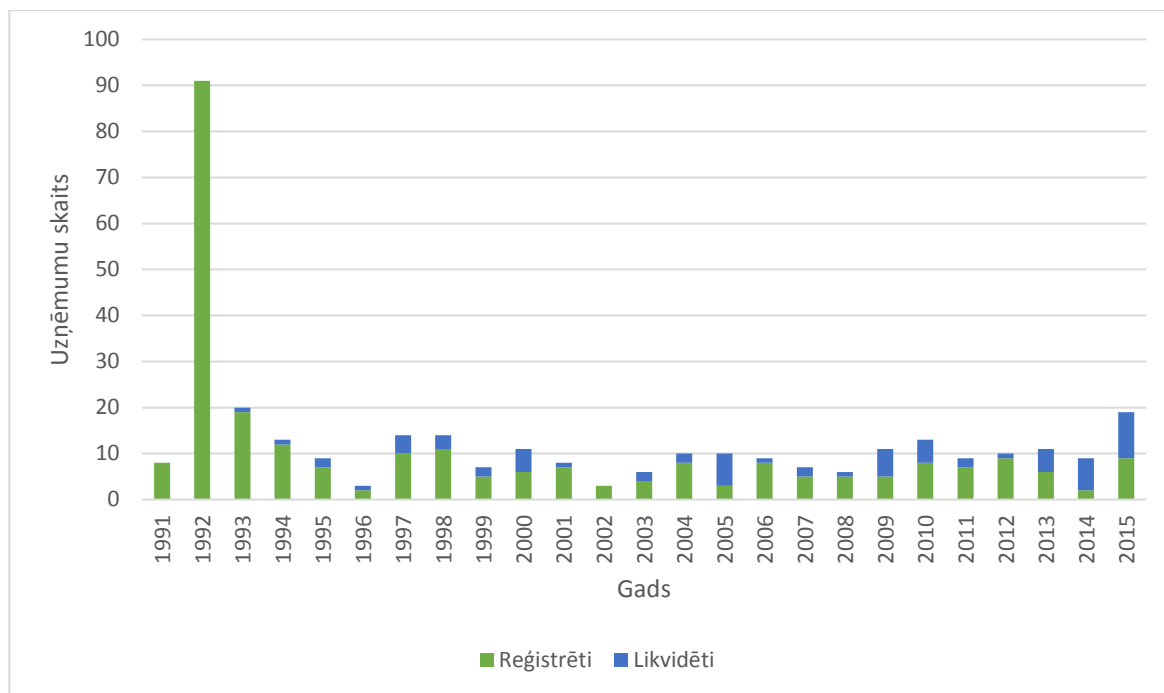
Analizējot pamatbudžeta izdevumu struktūru, redzams, ka lielāko Cesvaines novada izdevumu daļu veido izdevumi izglītībai.

2.4.1. tabula. Cesvaines novada pamatbudžeta izdevumi 2015. gadā

		2015. gads
Izpildvara, likumdošanas vara, finanšu un fiskālā darbība, ārlietas – vispārējie valdības dienesti	Kopā (EUR)	221 756
	t.s. uzturēšanas izdevumi	214 609
	t.s. kapitālie izdevumi	7 147
Teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	Kopā (EUR)	124 965
	t.s. uzturēšanas izdevumi	117 184
	t.s. kapitālie izdevumi	7 781
Atpūta, kultūra un reliģija	Kopā (EUR)	378 206
	t.s. uzturēšanas izdevumi	346 823
	t.s. kapitālie izdevumi	31 383
Izglītība	Kopā (EUR)	1 846 379
	t.s. uzturēšanas izdevumi	1 793 386
	t.s. kapitālie izdevumi	52 993
Sociālā aizsardzība	Kopā (EUR)	313 778
	t.s. uzturēšanas izdevumi	289 550
	t.s. kapitālie izdevumi	24 228
Kopējie izdevumi (EUR)		2 885 084

2.5. Uzņēmējdarbības vide

Pēc SIA „Lursoft” datiem sākot no 1991. līdz 2015. gadam Cesvaines novadā ir reģistrēti 260 uzņēmumi, likvidēti 71 uzņēmums.

2.5.1. attēls. Cesvaines novadā reģistrēto uzņēmumu dinamika 1991. – 2014. g. (uz 06.03.2017.)
(Avots: Lursoft)

Tūrisms

Cesvaines novada centrālais tūrisma objekts ir Cesvaines pils, kas piesaista tūristus visa gada garumā. Cesvaines novadā iespējams apskatīt arī Cesvaines pils parku, Muižas kompleksu, Cesvaines luterāņu baznīcu, Mūra loka tiltu pār Kujas upi, Grašu muižu, Voļģu velnakmeni, Kārdzabas pareizticīgo baznīcu, A. Saulieša piemiņas istabu "Sauliešos", Kraukļu pamatskolu.

Cesvaines pils ir Latvijas valsts nacionālā kultūras vērtība. Pils un tās teritorija ir publiski pieejams objekts, tā ir apskatāma ekskursantiem. 2015. gadā Cesvaines pili apmeklēja ap 14 000 tūristu no 19 pasaules valstīm.

Paveiktais 2015. gadā:

- Realizēts VKKF atbalstīts projekts “Cesvaines pils Kundzes istabas, kabineta – bibliotēkas telpu interjera apdares pirms restaurācijas tehniskās ekspertīzes izpēte un atzinums” (EUR 2500);
- Realizēts VKKF atbalstīts projekts “Cesvaines pils Medību telpas gleznojumu frīzes restaurācija”, restauratore Zinaida Grīnfelde (EUR4000 un līdzfinansējums);
- Realizēts VKPAI atbalstīts projekts “Cesvaines pils centrālās daļas lielo kāpņu logu restaurācija” (EUR 10000);
- Veikta daļēja Cesvaines pils Mūziķu telpas kamīna restaurācija, restaurators Gunārs Grīnfelds (par ziedojumu līdzekļiem);
- Veikta Cesvaines muižas staļļu ēkas vēsturiskā izpēte;
- Organizēta Latvijas Restauratoru biedrības restauratoru nometne Cesvaines pilī - praktiskās izziņas, izpētes un konservācijas darbi sadarbībā ar Lauru Lūsi (interjeru izpēte), Jāni Tolpežņikovu (būvgaldniecības restaurācija, monohromo sienu krāsojumu konservācija), Juri Pavlovu (mūra konservācija);

- Organizēta Eiropas kultūras mantojuma diena 2015 Cesvainē „Cesvaines pils trīs gadsimtos” (VKPAI EUR 500);
- Sadarbībā ar Latvijas arhitektu savienību organizēta Latvijas arhitektu diena Cesvainē;
- Realizēts VKKF atbalstīts projekts „Profesionālās mākslas pieejamība Cesvaines un Lubānas novados” (ērģeļmūzikas koncerts „Saulrietu violeto ērģeļu stāsts Cesvainē”, veltījums Zariņu dzimtai; Latvijas tekstilmākslas asociācijas tekstiliju izstāde Cesvaines pilī un etnoperkusionista Nila Īles koncerts, Valsts leļļu teātra izrāde Cesvaines bērniem Ziemassvētku laikā, kopā atbalsts EUR 3500);
- Turpinot popularizēt kultūras mantojumu Cesvainē (pils, baznīca, ērģeles) profesionālu mākslinieku koncerti un mākslas izstādes realizēti VKKF atbalstīti projekti-izstādes “Tautas tērps un mode”, “Latvijas tekstilmākslas asociācijas 25 gadu darbība”;
- Visa gada garumā turpinājās pils logu restaurācijas darbi, apkures ierīču un dūmvadu remonts, pagaidu jumta hidroizolācijas plānveidīga atjaunošana

2.6. Izglītība

Pirmskola

Cesvaines novadā ir pirmskolas izglītības iestāde “Brīnumzeme”. Iestādē darbojas 6 grupas bērniem vecumā no 1,5 - 7 gadiem. Licencētas divas speciālās pirmskolas izglītības programmas (izglītojamiem ar valodas traucējumiem, izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem).

2015./2016. m.g. pirmskolu apmeklēja 100 bērni. Audzēkņu skaits samazinās, jo samazinās iedzīvotāju skaits novada un līdz ar to arī dzimstība.

Vispārējā izglītība

Cesvaines novadā darbojas divas vispārējās izglītības iestādes – Cesvaines vidusskola un Cesvaines internātpamatskola.

Cesvaines vidusskola realizē pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programmu; pamatizglītības programmu; speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem; speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem; vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena izglītības programmu; vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena izglītības programmu; vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programmu.

Cesvaines internātpamatskola realizē pamatizglītības programmu, pamatizglītības pedagoģiskās korekcijas programmu, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās veselības traucējumiem, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem.

2015./2016. m.g. Cesvaines vidusskolu apmeklē 281 skolēns un Cesvaines internātpamatskolu 53 skolēni. Salīdzinot ar 2014./2015. m.g. skolēnu skaits ir samazinājies par 26 skolēniem.

Cesvaines vidusskolas īstenotās iniciatīvas 2015. gadā:

- Sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu Cesvaines vidusskola piedalījās projektos „Skolas auglis” un „Skolas piens”, kuri deva iespēju sākumskolas un pamatskolas skolēniem skolā saņemt dārzeņus un pienu bez maksas.
- Sadarbībā ar sponsoriem caurmērā 20 bērniem katru mēnesi tiek nodrošinātas brīvpusdienas. Cesvaines novada dome piešķir brīvpusdienas bērniem no trūcīgām ģimenēm un daudz bērnu ģimeņu bērniem piešķir 50% līdzfinansējumu.
- Turpinot plānveidīgu telpu labiekārtošanu, sākumskolā veikts vienas klases telpas remonts.
- Angļu valodas kabineti tika aprīkoti ar interaktīvo sistēmu un televizoru.
- Pēc skolas padomes vecāku iniciatīvas tika uzsākta skolēnu formas ieviešana.
- Visas klases ir bijušas ekskursijās.
- Erudītu konkurss 5. - 12. klasei.
- Darba grupa strādāja pie Eiropas Savienības ERASMUS+ programmas stratēģisko partnerību skolu sektorā projekta pieteikuma.
- Skolā turpinājām projekta “Esi līderis!” profesionālās pilnveides izglītības programmas „Uzņēmējdarbības pamati” norisi sadarbībā ar SIA “Latvijas Uzņēmējdarbības un menedžmenta akadēmija”. Papildus vispārizglītojošajai programmai vidusskolēni apguva šādas mācību programmas: Lietišķā etiķete, Mārketing, Lietvedība, Grāmatvedība.

Sadarbībā ar LAD Cesvaines internātpamatskola piedalījās projektos „Skolas auglis” un „Skolas piens”, kuri deva iespēju sākumskolas skolēniem skolā saņemt dārzeņus un pienu bez maksas.

Cesvaines Mūzikas un mākslas skola

2015./2016. m. g. Cesvaines Mūzikas un mākslas skolā mācījās 110 audzēkņi:

- Mūzikas programmās – 45, t.sk. Klavierspēle - 20; Vijoļspēle – 5; Klarinetes spēle - 5; Saksofona spēle - 6, Kora klase - 3. Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību saņēma 2 absolventi.
- Mākslas programmā – 65, t.sk. 1. klase - 30; 2. klase - 9; 3. klase - 10; 4. klase - 9; 5. klase - 7. Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību saņēma 7 audzēkņi.

Jaunatnes politika

Cesvaines novada domes Bērnu un jauniešu centrs izveidots 2013. gada 6. martā, atvērts 2013. gada 13. septembrī.

Bērnu un jauniešu centrs nodrošina lietderīga brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem, kā arī tiek sniegta informācija par bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām Cesvaines novadā.

2015. gadā Bērnu un jauniešu centrs apmeklēts 2045 reizes, vidēji dienā apmeklējuši 14 bērni. Salīdzinot ar 2014. gada rādītājiem, apmeklētāju skaits ir pieaudzis.

2.7. Sociālā drošība un veselības aprūpe

Cesvaines novadā darbojas Sociālās aprūpes centrs. Tā pārziņā atrodas pansionāts, kurā vidēji uzturas 20 pensionāri, kurus aprūpē 9 darbinieki.

Cesvaines novada bāriņtiesā strādā 4 darbinieki, kas pilda normatīvajos aktos noteiktos uzdevumus bērnu tiesību aizsardzības jomā un izdarot apliecinājumus.

Cesvaines Sociālā dienestā strādā dienesta vadītāja un psiholoģe. Trūcīgo iedzīvotāju skaits ar katru gadu sarūk.

Novadā darbojas 3 ģimenes ārstu prakses, viena sieviešu veselības aprūpes ārste, viena zobārstniecības iestāde, kurā zobārstniecības pakalpojumus sniedz 3 stomatoloģes un 2 higiēnistes.

2.8. Kultūra, sports un aktīvā atpūta

Cesvaines novadā darbojas Kultūras nams, Cesvaines bibliotēka, Kraukļu bibliotēka, muzejs.

Kultūras namu vada tā direktore, kuras pakļautībā strādā divi darbinieki un 9 kolektīvu vadītāji. Kultūras namā darbojas 9 amatieru mākslas kolektīvi – jauktais koris „Cesvaine”, senioru koris „Virši”, bērnu deju grupa „Ritmiņš”, dāmu deju grupa „Kamenes”, folkloras kopa „Krauklēnieši”, Cesvaines Tautas teātris, Cesvaines pūtēju orķestris, TDA „Cesvaine” un TDA „Cesvaine” studija, bērnu vokālais ansamblis „Domiņa” un mākslas studija.

Kopā amatiermākslas kolektīvos darbojas vairāk nekā 220 dalībnieki. Kultūras nama rīkotos pasākumus apmeklējuši 7 500 cilvēku.

Cesvainē darbojas sporta halle, novusa klubs, futbola komanda. Cesvainē atrodas skaistumkopšanas centrs “Mora”, kurā iespējams apmeklēt dažādas nodarbības baseinā.

3. VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀŠU SASNIEGŠANAS RADĪTĀJU IZVĒRTĒJUMS

Ilgtermiņa vīzija

Pirmais formulējums - *Cesvaines novadu atpazīstam kā profesionāli organizētu, viesmīlīgu un skaistu tūrisma pilsētu ar šeit raksturīgiem ražošanas uzņēmumiem, izkoptu un papildinošu tīklu lauku teritorijā, saglabātu kultūras mantojumu un attīstītu amatniecību un lauksaimniecību.*

Otrais formulējums - *Vieta, kur ir mājas un darbs. Atgriezies Cesvainē nekad nevar būt par tālu.*

Lai sasniegtu ilgtermiņa vīziju, attīstības programmā ir nodefinētas 6 vidēja termiņa prioritātes (VP), kuras paredzēts īstenot 6 rīcības virzienos (RV). Katra rīcības virziena īstenošanai definēti 20 konkrēti uzdevumi (U).

Lai novērtētu vidēja termiņa prioritāšu rezultātu sasniegšanu, katram rīcības virzienam ir izdalīti vairāki rādītāji.

Zemāk esošajā tabulā parādīts, kādus rādītājus ir plānots sasniegt 2018. gadā, un kāda rādītāja vērtība sasniegta 2015. gadā.

3.1. tabula. Vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti vidēja termiņa prioritāšu novērtēšanai

Nr.	Rādītājs	Rādītāja vērtības bāzes gads	Rādītāja vērtība bāzes gadā	Prognozētā rādītāja vērtība 2018. gadā	Rādītāja vērtība 2015. gadā	Datu avots
RV 1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana						
1.	Pils izmantošanas stratēģija; līgumi ar privātiem investoriem	2012	0	Vismaz 3	1	Pašvaldības dati
2.	Amatniecības, mājražošanas uzņēmumu skaits	2012	Nav datu	Augs vismaz 1,5 reizes	5	Pašvaldības dati, PVD
3.	Tūrisma pakalpojuma sniedzēju skaits	2012	9	Augs; vismaz 15	11	Pašvaldības dati, TIC
4.	Lauksaimniecības produktu pārstrāde un pārtikas ražošanas uzņēmumu skaits	2012	2	Augs; vismaz 4	6	Pašvaldības dati, PVD
5.	Bioloģiskās lauksaimniecības ražošanas uzņēmumu skaits	2012	4	Augs; vismaz 15	11	Pašvaldības dati, LDC
RV 2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība						
6.	Velosipēdu infrastruktūras izveide pilsētā (km)	2011	0	Vismaz 15 km marķētu celiņu, vismaz 2 km atsevišķu celiņu	0	Pašvaldības dati
7.	Centralizētās kanalizācijas sistēmas patērētāju skaits	2011	445	Nesamazināsies; 445	1187	Cesvaines komunālie pakalpojumi

8.	Centralizētā apkures sistēmas patērētāju skaits	2011	288	Nesamazināsies; 288	285	Cēsaines siltums
9.	Centralizētās ūdensapgādes patērētāju skaits	2011	573	Nesamazināsies; 573	1382	Cēsaines komunālie pakalpojumi
10.	Ceļu segums uz pašvaldības ceļiem un ielām:	2011				Pašvaldības dati
	asfaltētās		14,58	Pieaugš	15,33	
	grantētās		182,61	Samazināsies	171,69	
	bez seguma		3,76	Samazināsies	3,76	
RV 3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība						
11.	Novada izglītības un kultūras iestādes ir izremontētas un tehniskā kārtībā	2011	4	Vismaz 4	5	Pašvaldības dati
12.	Izglītojamo skaits	2011./2012. m.g.	553	Nesamazināsies	343 (2015./2016. m.g.)	Pašvaldības dati
RV 4.1 Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana un kultūrvides attīstība						
13.	Informācijas stendu skaits pie kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem	2012	4	Pie katra pieminekļa	6	TIC
14.	Tūrisma maršrutu izveide	2012	9	Augs; vismaz 20	9	TIC
15.	Tūrisma gidu skaits	2012	7	Augs; vismaz 15	7	TIC
RV 5.1. Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana						
16.	Ārstniecības iestāžu skaits	2011	5	Nesamazināsies; 5	8	Pašvaldības dati, Veselības inspekcija
17.	Sociālo darbinieku skaits	2011	4	Pieaugš; vismaz 6	2	Pašvaldības dati
RV 6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana						
18.	Iedzīvotāju skaits	2011	3 107	Nesamazināsies	2 617	Pašvaldības dati, CSP
19.	Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	2011	81	Pieaugš; 90	209	Pašvaldības dati
20.	Ekonomiski aktīvo tirgus sektora statistikas vienību skaits	2010	176	Pieaugš	199	Pašvaldības dati, CSP
21.	Teritorijas attīstības indekss	2010	-0,188	-0,1	-0,540	VRAA
22.	Noslēgto sadarbības līgumu skaits ar citām pašvaldībām	2011	5	Pieaugš	5	Pašvaldības dati
24.	Bezdarba līmenis	2011	265	Samazināsies; maks. 150	176	Pašvaldības dati, NVA
25.	Trūcīgo personu skaits	2011	526	Samazināsies; maks. 300	213	Pašvaldības dati

Apzīmējumi: *sarkana krāsa* - tendence pasliktinās; *zaļa krāsa* - tendence uzlabojas; *melna krāsa* - rādītājs palicis nemainīgs.

4. INVESTĪCIJU PLĀNA ĪSTENOŠANAS PROGRESS

2015. gada 16. decembrī apstiprināts aktualizētais Cesvaines novada Attīstības programmas 2012. - 2018. gadam Rīcības un Investīciju plāns. Investīciju plānā iekļauti 113 projekti (no tiem 31 ir jauna projektu ideja). No šiem projektiem pilnībā īstenoti 12 projekti, 8 projekti uzsākti, 16 projekti realizējas patstāvīgi.

4.1.tabula. Investīciju plāna īstenošanas progress

Prioritāte/ Stratēģiskais mērķis	Projektu skaits 2015. g.	Realizētais projektu skaits līdz 2015. g.	Uzsāktie projekti līdz 2015. g.	Pastāvīgi realizējami projekti	Nav realizēti līdz 2015. g.	Plānots realizēt pēc 2015. g.
P1: Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika	50	3	5	6	36	36
RV1.1. Uzņēmējdarbības aktivizēšana, tai skaitā tūrisma veicināšana	5	0	0	3	2	2
RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība	45	3	5	3	34	34
P2: Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība	38	6	3	4	25	25
RV3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība	20	3	1	2	14	14
RV4.1. Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana	18	3	2	2	11	11
P3: Ilgtspējīga vide un teritorija	25	3	0	6	16	16
RV5.1. Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana	15	1	0	4	10	10
RV6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana	10	2	0	2	6	6
KOPĀ:	113	12	8	16	77	77

4.2.tabula. Realizētie Investīciju plāna projekti līdz 2015. gada nogalei

Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti	Rezultatīvie rādītāji
P1: Daudzveidīga un mūsdienīga ekonomika				
RV2.1. Tehnisko infrastruktūru un komunālās saimniecības sakārtošana un attīstība				
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija un paplašināšana Cesvainē	Izpildedirektors, SIA „Cesvaines komunālie pakalpojumi”	2012	729 930 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Rekonstruēta un paplašināšana ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas Cesvainē
Būvuzrauga pakalpojumi ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcijas un	Izpildedirektors, SIA „Cesvaines komunālie pakalpojumi”	2012	15 650 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Noslēgts līgums par pakalpojumu

paplašināšanas līgumam Cesvainē				
Mobilā vakuumsūkņa iekārtas iegāde	Izpilddirektors, SIA „Cesvaines komunālie pakalpojumi”	2012	45 530 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Iegādāts sūknis
P2: Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība				
RV3.1. Izglītības un kultūras iestāžu attīstība				
Cesvaines internātpamatskolas informatizācija	Skolas direktors, Izpilddirektors	2012	16 360 EUR; ESF, pašvaldība	Iegādāts aprīkojums
Pirmsskola: iekšējo siltumtīklu nomaīņa	Skolas direktors, Izpilddirektors	2014 - 2015	142 280 EUR; ESF	Nomainīts siltumtīkls, uzlabota dzīves vide
Celtnieku iela 1 – Cesvaines pirmsskolas izglītības iestāde: - zibensnovēdēja uzstādīšana visām ēkām	Skolas direktors, izpilddirektors	2013	5 690 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide, kvalitatīvas izglītības iespējas
P2: Sociāli atbildīga un izglītota sabiedrība				
RV4.1. Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana				
Apkures sistēmas maiņa Cesvaines bibliotēkas ēkā no vietējās uz centralizēto	Bibliotēkas vadītājs, izpilddirektors	2013 - 2014	14 000 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide, kvalitatīvas darba telpas
Izstāžu zāles telpas remonts Cesvaines bibliotēkā	Bibliotēkas vadītājs, izpilddirektors	2013 - 2014	28 450 EUR; ESF, ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide, kvalitatīvas telpas, kvalitatīva pakalpojuma sniegšana
Pils kamīnzāles koka paneļu/sienu restaurācija	Izpilddirektors, muzeja speciālists	2013 - 2014	7 000 EUR; ESF; EEZ; ERAF, pašvaldība	Sakārtota vide un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, tūristu piesaiste, apmeklētāju skaits
P3: Ilgtspējīga vide un teritorija				
RV5.1. Sociālās, veselības un sporta infrastruktūras sakārtošana				
Videonovērošanas kameru uzstādīšana Cesvaines pilsētā	Izpilddirektors	2013 - 2016	5 000 EUR; pašvaldība	Uzstādīto kameru skaits un atklāto pārkāpumu reģistrs
P3: Ilgtspējīga vide un teritorija				
RV6.1. Pārvaldības efektivitātes uzlabošana				
Attīstības un plānošanas speciālistu piesaiste	Izpilddirektors, projektu koordinatori	2012	5 690 EUR; ESF	Piesaistīts plānošanas speciālists
Energoefektivitātes paaugstināšana Cesvaines pašvaldības administrācijas ēkā	Izpilddirektors, projektu koordinatori	2012	160 780 EUR; ESF, pašvaldība	Izstrādāts projekts un iegūts finansējums

SECINĀJUMI UN PRIEKŠLIKUMI

Secinājumi

Apkopojot informāciju par Cesvaines novada Attīstības programmas 2012. – 2018. gadam īstenošanu 2015. gadā, var izdarīt šādus secinājumus:

- 1) Turpinās iedzīvotāju skaita samazināšanās, lielākoties tā notiek iekšējās migrācijas rezultātā. Tā ir viena no novada lielākajām problēmām, jo iedzīvotāju skaita samazināšanās vecina dažādu nozaru lejupslīdi.
- 2) Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju palielinās, kas veicina ekonomiskās situācijas uzlabošanos. To veicina arī bezdarba līmeņa samazināšanās.
- 3) Kopto lauksaimniecības zemju hektāri palielinās, līdz ar to palielinās platības, kas var tikt izmantotas lauksaimniecībā. Lauksaimniecības sektora attīstība veicina novada kopējo uzņēmējdarbības vides attīstību.
- 4) Vislielākie resursi no novada pamatbudžeta tiek tērēti izglītībai, taču skolēnu skaits samazinās.
- 5) Novadā attīstās tūrisma nozare – pieaug tūrisma pakalpojumu sniedzēju skaits, novadu apmeklē arvien vairāk tūristu gan no Latvijas, gan ārvalstīm. Patstāvīgi norisinās dažādi projekti Cesvaines pilī.
- 6) Kultūras dzīve novadā attīstās, taču novadā trūkst sportisko aktivitāšu.

Priekšlikumi

- Intensīvāk vajadzētu uzsākt un realizēt Investīciju plāna projektus, kas veicinātu novada attīstību pēc izvirzītajiem uzdevumiem.
- Rīcības plānam un Investīciju plānam ir jāsaskan ar domes budžeta pasākumiem, tā nodrošinot Attīstības programmā atbilstošu paredzēto pasākumu norisi.
- Lai atvieglotu un uzlabotu informācijas apkopošanu ikgadējo uzraudzības ziņojumu izstrādei, nepieciešams strādāt pie datu apkopošanas sistēmas uzlabošanas.
- Novadā būtu nepieciešams organizēt vairāk pasākumus sportam un aktīvajai atpūtai, lai veicinātu iedzīvotāju labklājību. Būtu nepieciešams pievērst uzmanību lielākajiem projektiem no Investīciju plāna, piemēram, sporta zāles būvniecība.

INFORMĀCIJAS AVOTI

- 1) Ceļu Satiksmes Drošības Direkcijas mājaslapa;
- 2) Centrālās statistikas pārvaldes datubāzes;
- 3) Cesvaines novada attīstības programma 2012. - 2018. gadam;
- 4) Cesvaines novada domes publiskais pārskats par 2015. gadu;
- 5) Cesvaines novada pašvaldības iestādes;
- 6) Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Derīgo izrakteņu krājumu bilance par 2015. gadu;
- 7) Lauksaimniecības datu centrs.
- 8) Lauku atbalsta dienests;
- 9) Lursoft;
- 10) Nodarbinātības valsts aģentūras statistika;
- 11) Pārtikas un veterinārā dienesta reģistrs;
- 12) Valsts kases mājaslapa;
- 13) Veselības inspekcijas mājaslapa;